

רשמים ומסקנות אישיות מסיור רפתנים בארה"ב

אבי ברשלום, קב' נחשולים

בין סוגי השיכון השונים) הם התמקדו בעיקר בנקיון הפרות ובמספר הנמוך של דלקות עטין ותאים סומטיים. אכן הפרות נקיות להפליא ולא ראינו אף רפת עם סככות רביצה בהן רוחצים בסככת ההמתנה את העטינים (פחות תאים סומטיים, ועטין יבש יותר לחליבה).

בנוסף לכך, ניצול כל שטח הסככה! אין מראה כמו של הרפתן הישראלי המתוסכל, על שנה סככה ענקית ומפוארת ורואה את הפרות שלו מתרכזות כלהכעיס בפינה אחת קטנה...

בסככת הרביצה אתה מכתוב לפרה היכן לרבוץ, ולא היא בחוש העדר המפותח שלה. כמות הריפוד שואפת לאפס לעומת הכמויות בארץ ונתון זה יש לקחת בחשבון. אם סככת הרביצה יקרה יותר, המרחק בין פרה ופרה מוכתב על ידי התאים ואין השפעה שלילית של החום הנפלט מגוף הפרה על רעותה ואין גם תופעה של פגיעה בעטינים כתוצאה מצפיפות; הזבל והשתן מופרשים אך ורק ברצועות שטיפה הדומות לשלנו ברפתות החדשות ולפרה פשוט עדיף לרבוץ בתא המרופד וגם אז הפרשותיה יהיו ברצועת השטיפה.

קל יותר לצננן כי כולן שוכבות בשני טורים ארוכים ומאווררים לאורכן (כמו ברצועות האבסה) ומעליהן בשיא גובה הגג פתח לשמים ליציאת החום.

פשוט, חשיבה חכמה או תוצר מנסיון בשטח של 200 שנה, לעומת 50 שלנו. אגב, לרפת הישראלית אין מה להתבייש ואין אנו נופלים מבחינת הידע המקצועי; אולי חסר קצת נסיון, אדמות ומים. אבל על כך יכתבו האחרים. ^{הערה}

רבות עוד ייכתב על ידי רפתנים נוספים על סיור זה, אך ברצוני להתמקד בשני נושאים חשובים ובוועדים במיוחד בתקופה זאת:

◀ השימוש במזרז הגדילה BST בישראל.

◀ על שינוי התפיסה בנושא שיכון הפרות.

ההורמון BST מצוי בשימוש נרחב בארה"ב ובמשקים בממשק תקין הגיעו לתוספות חלב של 15 עד 20 אחוז, כשתחילת השימוש בו כ-60 יום מההמלטה ועד ליום הייבוש, ללא כל תופעות לוואי. ללא כל קשר לשוק החלב האמריקאי נדמיין שימוש בהורמון זה בישראל ובעזרתו ויסות ייצור החלב בארץ, בהתאם לעונות השנה ולצריכת החלב ומוצריו, כלומר – שימוש דוקא בעונות הקיץ הקשות, כאשר היום נדרש הרפתן הישראלי להילחם באיתני הטבע בעלות גבוהה מאד ובמים יקרים ללא הצלחה מרובה וגם לשלם קנסות הגדלים משנה לשנה. ההורמון מנסה לפלס דרכו לארץ על ידי חברה מסחרית, לקבל אישורים מגורמים שונים בעיקר מההגבט הבריאותי (בל נשכח שההורמון אושר על ידי תקנים אמריקאיים מחמירים). יהיו עוד השלכות מרחיקות לכת לכניסתו של ההורמון זה בשוק החלב ויצרניו, אך יש להתייחס בראשון אל פתרון הבעיה הכאובה של חלב הקיץ, והגדלת הכנסות הרפתנים הנמצאות במצוקה זה שנים ללא אור בקצה המנהרה.

ושוב, חברה מסחרית רואה את הנולד... אבל הרפתן הוא זה שצריך לחפש פתרונות – למצוא, לבדוק, ולהחיש את השימוש בהם מוקדם ככל האפשר, או לחילופין ללחוץ ולהשפיע על המערכת.

הנושא השני הוא השיכון לפרות. בכל הרפתות שביקרנו בהן מצאנו פרות השוכנות בתאי רביצה החל מהצפון הקפוא 7 חודשים בשנה דרך טכסס ועד לדרום החם והלח מאד בפלורידה, רפתות ישנות וגם חדשות ביותר. כששאלנו את הרפתנים, מדוע לדעתם זה טוב (אגב, לא ברור אם לכולם היו נתונים להשוואה